

Svenska Röda Korsets policy för förhindrande av bedrägeri och korruption

Beslutat av styrelsen
15 februari 2019

INLEDNING

Denna policy beskriver vad som gäller för Svenska Röda Korset som organisation avseende korruption och bedrägeri och hur vi säkerställer vår noll-tolerans mot alla former av bedrägeri och korruption.

Denna policy gäller för alla förtroendevalda, frivilliga, anställda, delegater, praktikanter, studerande, konsulter, arvoderade eller andra som har åtagit sig uppdrag för, eller på annat sätt representerar, Svenska Röda Korset i Sverige och/eller utomlands. I denna policy benämns dessa som rödakorsare. Policyn gäller också för de internationella samarbeten Svenska Röda Korset har med andra nationella föreningar och andra delar av rödakors- och rödahalvmånerörelsen.

Svenska Röda Korset ska säkerställa att alla parter är informerade om förekomsten av denna policy och dess konsekvenser.

POLICYÅTAGANDEN

- Vi har en noll-tolerans mot alla former av bedrägeri och korruption.
- Vi agerar alltid vid misstanke om bedrägeri och korruption.
- Vi har ett fokus på förebyggande arbete för att motverka och i tid upptäcka bedrägerier och korruption.
- Vi har externa och interna granskningsfunktioner på plats.

TILLÄMPNING

Det övergripande ansvaret för att organisationen lever upp till policyn ligger på Svenska Röda Korsets styrelse och ledningsgrupp. Kretsstyrelserna och regionråden har ansvaret för att verksamheten på lokal nivå bedrivs i linje med policyn. Respektive verksamhetsansvarig är ansvarig för att det finns relevanta rutiner och uppföljning på plats för att säkerställa efterlevnad av policyn. Alla rödakorsare har ett personligt ansvar att själva agera i enlighet med denna policy samt uppmärksamma och agera vid fall av överträdelse mot policyn.

Styrelsen, kretsstyrelser och ledningen för tjänsteorganisationen ska sätta tonen, föregå med gott exempel och främja en kultur av förebyggande av bedrägeri och korruption. De styrs i sina handlingar av principen om "nolltolerans". Dessa har också ansvar för att ha rutiner för upptäckt av och förebyggande av bedrägeri, korruption och andra oegentligheter samt säkerställa att det finns system för att hindra och hantera eventuella fall. Misstänkta korruptionsfall ska sammanställas och rapporteras löpande. Varje funktion ska vara bekant med de typer av oegentligheter som kan uppstå inom dennes ansvarsområde och vara uppmärksam på eventuella oegentligheter.

Styrelsen ska övervaka ledningens och frivillighetens tillämpning av denna policy, bland annat genom genomförandet av förebyggande åtgärder. Styrelsen ansvarar för upptäckt och förebyggande av bedrägeri, korruption och andra oegentligheter som kan begås av ledningen och frivilligheten.

Svenska Röda Korsets Uppförandekod och Riktlinjer för att motverka korruption och bedrägeri (kommande) ger vägledning i hur denna policy tolkas och tillämpas. Det är alla rödakorsares ansvar att kunna förstå och tillämpa Uppförandekoden.

Svenska Röda Korset har tydliga rutiner för hur man agerar vid misstanke om korruption och bedrägeri.

Intern kontroll

Vi har en oberoende internrevisionsfunktion för kretsar. Denna revision syftar till att följa upp hur förvaltningen i de olika kretsarna ser ut och vilka kontrollaktiviteter som tillämpas. Fokus ligger på efterlevnaden av interna regelverk och syftar till att minska de risker som lokalorganisationerna kan möta. Internrevisionen gör löpande revisioner utifrån analys av rapporterad ekonomisk data från kretsar och kan därmed också upptäcka bedrägeri och korruption. Internrevisionen rapporterar direkt till uppföljningsutskottet, ett utskott med specifikt mandat utsett av styrelsen.

Denna internrevision arbetar på uppdrag av chefen för avdelning Föreningsutveckling. För att effektivt utföra sina arbetsuppgifter ska internrevision ha fri tillgång till all information vid Svenska Röda Korset av betydelse för arbetet. Det innebär bland annat alla protokoll, utvärderingar, uppföljningar, lönesystem och redovisningssystem med mera. Det kan även innebära medverkan vid interna möten och seminarier. Dokument och information som lämnas till internrevision för granskning ska hanteras konfidentiellt och förvaras avskilt.

I tjänsteorganisationen sker ett löpande arbete med kontroll och uppföljning av ekonomiska transaktioner löner, inköp, reseräkningar bland annat i form av tydliga regler för attest samt avstämningar.

Extern kontroll

Vi har en externt hanterad whistleblower-funktion för anmälningar. Denna funktion innehåller också skydd för den som anmäler och anmälarens identitet kommer att vara konfidentiell. Misstankar som en person inte vill rapportera till någon ordförande, frivilligledare eller chef, ska rapporteras till Claimdesk på mailadress redcross@claimdesk.pwc.se eller per brev till Claimdesk, PricewaterhouseCoopers AB, 113 97 Stockholm.

Vi har extern revision av tjänstemannaorganisationens ekonomihantering både nationellt och internationellt. Denna revision utförs av auktoriserade revisorer. Svensk Insamlingskontroll granskar årligen att de organisationer som har 90-konton efterlever de krav som Svensk Insamlingskontroll fastställt för dessa konton. En viktig kontrollaktivitet är Svenska Röda Korsets rapportering gentemot Frivilligorganisationernas insamlingsråds kvalitetskod. I samband med denna går Svenska Röda Korset igenom de krav som ställs bland annat på den interna kontrollen och sammanfattar därefter efterlevnaden av dessa krav i en separat rapport.

Förebyggande arbete

Vårt förebyggande arbete fokuserar inte enbart på system och kontrollfunktioner, utan också på individer och deras agerande. Bland annat ska alla inom tjänstemannaorganisationen ha gått utbildning i antikorruption. Vi har attest- och firmateckningsregler för hur fakturor etc. ska hanteras och interna behörighets- och IT säkerhetsregler och rutiner. I samband med den årliga verksamhetsplaneringsprocessen görs också en riskanalys som följs upp kvartalsvis under det kommande året.

Vårt ingripande arbete

Som huvudregel polisanmäler alltid Svenska Röda Korset vid misstanke om brott. När det gäller polisanmälningar i vissa länder med osäkra rättssystem eller där lagar saknas inom området görs en bedömning från fall till fall.

Vi kan i vissa situationer vara medvetna om en eventuell risk för korruption, men ändå välja att genomföra humanitära insatser med extra kontroll, vaksamhet och uppföljning.

Om brott föreligger agerar vi för att alla resurser ska återbördas och vi vidtar yttersta åtgärder för att detta ska ske.

Våra styrande principer för utredning av misstanke om brott är oberoende och objektivitet.

Vi är transparenta inom Svenska Röda Korset och mot externa aktörer om vårt arbete mot korruption och bedrägeri och de fall vi hanterar.

VÅRT ANSVAR SOM RÖDAKORSARE

Vår policy och övriga styrdokument rörande bedrägeri och korruption innebär tydliga ställningstaganden mot alla former av bedrägeri och korruption. Enligt Svenska Röda Korsets uppförandekod ska alla rödakorsare bland annat:

- **Motverka alla former av bedrägeri och korruption**
Du får inte medverka till bedrägeri och korruption. Du får till exempel inte ge eller ta emot mutor i form av pengar, gåvor, sexuella tjänster eller andra förmåner till enskilda eller grupper i utbyte mot tjänster. Det kan räknas som muta även om det inte finns ett syfte för gåvogivaren att få en förmån.
Om personer eller grupper ändå vill visa dig sin uppskattning i form av blommor, choklad eller andra minnesgåvor, får värdet inte överstiga det som gäller enligt svensk lag.
- **Inte missbruka en förtroendeställning**
När du har uppdrag för Svenska Röda Korset kan du komma i kontakt med människor som är eller upplever sig vara i beroendeställning till dig. Det kräver att du i alla lägen tar aktivt avstånd från egen vinning, agerar insiktsfullt utifrån din position och att du alltid agerar förtroendeingivande. Du får inte heller utnyttja din position till att ge andra otillbörliga fördelar.

Definitioner

Korruption innebär att utnyttja sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel för egen eller annans vinning. Detta inkluderar till exempel mutor. Korruption behöver inte bara leda till ekonomisk vinning utan kan också handla om att orsaka skada på förtroendet eller varumärket Svenska Röda Korset.

Bedrägeri innebär att vilseledande förmå någon till handling eller underlåtenhet, som innebär vinning för gärningsmannen och skada för den vilseledde eller någon i vars ställe denne är.

REFERENSER

Om whistleblowing-funktionen: <https://rednet.redcross.se/var-forening/Styrdokument/Policy/Uppforandekod/>

Om intern kontroll: <https://rednet.redcross.se/var-forening/Styrdokument/Riktlinjer/Internkontroll/>

Extern riktad information: <https://www.redcross.se/om-oss/ekonomi/styrning-och-intern-kontroll/>